

15 TEMMUZ DARBE GİRİŞİMİ

Şanlı Direniş Şanlı Millet

Abone Ol [Google News](#)

Haber Merkezi · 30 Temmuz 2016, 04:15 · Son Güncelleme: 30 Temmuz 2016, 15:18 · Yeni Şafak

YORUM

PAYLAŞ

Atilla Yayla

Darbeler ve darbeciler Türkiye tarihine ve siyasi kültürüne yabancı değil. Türkiye tarihi 1960'dan bugüne birçok darbeye ve darbe teşebbüsüne şahit ve sahne oldu. O kadar ki Türkiye'nin bir darbeler ülkesi olduğunu söylesek abartmış olmayız. Osmanlı'dan tevarüs edilen bu gelenek ne yazık ki Cumhuriyet döneminde de yeni şekiller ve boyutlar kazanarak yaşamaya devam etti. Darbeci geleneğimizin son vakası 15-16 Temmuz 2016 darbe teşebbüsü oldu.

15-16 Temmuz Darbe Teşebbüsünün Kimliği

Cumhuriyet dönemindeki darbeler ve darbe teşebbüsleri istisnasız hep Kemalist karakterli oldu. Bazen ordu içindeki darbeci gruplar ve bazen emir komuta zinciri içinde tüm ordu tarafından laikliği, çağdaşlığı koruma gibi gerekçelerle ve genellikle sağ eğilimli siyasi iktidarlara karşı yapıldı.

15-16 Temmuz darbesi tamamen farklı nitelikteydi. Her ne kadar darbeye ülke içindeki Kemalist çevreleri ve dünyadaki laiklik hassasiyeti olan ülkeleri ve muhitleri etkilemek için Kemalist bir görüntü vermeye çalışıldıysa da özünde dinsel karakterliydi.

Darbe teşebbüsü yakın zamanlarda yargı tarafından terör örgütü olarak (FETÖ) adlandırılan Fethullah Gülen Cemaati tarafından gerçekleştirildi. Darbe faaliyetlerinde bizzat yer alanların bazılarının Fethullahçı olmaması mümkün olmakla beraber darbenin ana gücünün, planlayıcısının ve sahibinin FETÖ olduğu her türlü kuşkudan uzak. Darbenin önde gelenlerinin Gülen ile olan ilişkileri ve bağları, açığa çıkan davranışlar ve semboller, bunların bazılarının orduya girme ve yükselme hikayeleri darbenin Fethullahçılar tarafından planlandığını ve icra edildiğini kanıtıyor. Aslında Fethullahçıların faaliyetlerini ve mentalitesini bilenler için bunda şaşırtıcı bir taraf yok. Bu şebekenin 2010'dan beridir seçilmiş hükümete karşı yürüttüğü amansız mücadelesinin son adımının bir darbe olabileceği biliniyor ve tahmin ediliyordu. Darbe teşebbüsünün 2016 YAŞ'ından önce gelmesi ihtimali de yabana atılamayacak kadar yüksekti. Bu göz göre göre gelen hamlevi ısrarla gözden kaçırılanlar arasında Fethullah Gülen Cetesinin eğer

hizmetine değilse etkisine girmiş, arasında liberallerin de bulunduğu geniş çevreler de yer aldı.

Bu darbenin aktörü yerli, yani Türkiye vatandaşı olmakla beraber darbenin dış ayakları da olduğundan şüphe edemeyiz. Genel olarak Batı ülkelerinin darbe teşebbüsüne çeşitli seviyelerde destek verdiğini, en azından sempati duyduğunu söyleyebiliriz. Nitekim darbe devam ederken Batı'dan (ABD, AB) demokratik sistem ve hükümet lehine açık ve net bir destek gelmedi. Batılılar ancak darbenin başarısız olacağı anlaşıldıktan sonra demokrasiye destek açıklaması yaptı. Devletlerinin hizmetinde olan Batı medya organları ise bunu bile çok gördü darbeyi tamamen ters istikamette yorumlatan yazılar ve yorumlarla sayfalarını doldurdu. Aynı çizgide ilerlemeye de devam ediyor.

Batılıların Erdoğan'a ve onun üzerinden demokrasiye saldırıya sempatisi bizi şaşırtmıyor, çünkü benzer bir tavrı Mısır'daki Sisi darbesinde de sergilemişlerdi. Batılı güç odakları sanki Müslümanlık bu ülkeye yabancı bir unsurmuş ve seküler ülkeyi işgal ediyormuş gibi, laiklik adına seçilmiş hükümetin silahla alaşağı edilmesini istedi ve en azından manevi destek verdi.

Darbenin Başarısız Olmasının Sebepleri

Türkiye tarihinde ilk defa bir askeri darbe teşebbüsü başarısız oldu. Bu Türkiye tarihinin en muazzam olaylarından biridir. Hatta denebilir ki demokrasi tarihimizin en mühim olayıdır. Darbelerin genellikle muzaffer olduğu bu ülkede nasıl oldu da 15-16 Temmuz darbe teşebbüsü püskürtüldü? Yazıyı dağıtmamak için maddeler halinde kısa kısa sıralayalım.

Siyasî İradenin Darbeye Karşı Durması

Rahmetli Menderes'in alçakça bir darbenin ardından düzmece mahkemelerde yargılanması, idama mahkum edilmesi ve infaz edilmesi Türkiye siyasetçilerinde, özellikle sağ kanat siyasetçilerinde bir travma yarattı. Her lider bir gün siyasî hayatının ölümle noktalanabileceğinin farkındaydı. Bu yüzden siyasiler askerî müdahalelere neredeyse hiç diren(e)medi. Demirel'e atıfla söylendiği üzere her kalkışma karşısında "şapkasını alıp" gitti, meydanı darbecilere bıraktı.

Bu sefer tersine şahit olduk. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Başbakan Yıldırım darbeye ölüm pahasına da olsa direnme kararı verdi ve bu tavrı topluma yansıttı. Sanırım bu darbeyi püskürtecek süreci başlatan işaret fişeği oldu. Ne mutlu bize ki darbeye siyasî karşı çıkış iktidar partisi liderliğiyle sınırlı kalmadı. Muhalefet kanadından önce D. Bahçeli konuştu. Darbenin kesinlikle karşısında olduklarını söyledi. Peşinden biraz ve gecikerek ve yalpalayarak da olsa CHP lideri K. Kılıçdaroğlu darbeye karşı tavrı koydu. Böylece Türkiye tarihinde ilk defa tüm ana siyasî aktörler darbeye karşı birleşti. Önceki vakalarda ise tersi olmuş, muhalefet partileri darbenin yarattığı dalgaya binerek iktidara tırmanmaya çalışmıştı.

Toplumun Büyük Bölümünün Darbeye ve Darbecilere Karşı İsyan Etmesi

Darbe teşebbüsü tamamen gayri meşruydü. Hem amaç hem yöntem olarak gayri meşru bir

teşebbüstü. Toplum infial hâlindeydi. Ancak korku onları evde tutabilirdi. Darbeciler de bunu hissettikleri için dehşetli bir şiddet kampanyası yürütmekte kararlıydı. Erdoğan'ın halkı sokaklara, meydanlara ve havalimanlarına çağırması için için yanmakta olan toplumu patlatmaya yetti. Menderes'in öldürülmesine ağlamış, Özal'ın maruz bırakıldığı muameleye üzülmüş toplum Erdoğan'ın kurban edilmesinin kendisine hakaret ve tüm demokratik hak ve özgürlüklerin gasp edilmesi anlamına geleceğini hemen anladı. Bu yüzden milyonlar ülkenin her tarafında sokaklara aktı. Silahsız bir şekilde her yerde darbeci askerlerin karşısına dikilmeye başladı. Sade ve mütevazı insanlar birer kahramana dönüştü. Tankların önüne yattı, üstüne çıktı. Göğsünü kurşunlara siper etti. Pratik zekasını kullanarak askerî araçların ve birliklerin kışlaları terk etmesini, ettiyse ilerlemesini engelledi. Onlarca şehir verdi. Bu bir halk isyanıydı. Halk darbecilere darbe yaptı ve darbeci askerleri püskürttü. Halkın bu desteği olmasaydı darbenin en azından bu kadar kısa sürede ve bu kadar az zayıyla engellenmesi imkânsızdı.

3. Anayasal Düzene Bağlı Polislerin Mücadelesi

Darbeci askerler üstün bir ateş gücüne sahipti. Normal şartlarda polisin bu güce yeterli cevabı vermesi çok zordu. Ancak bu silah dengesizliğine rağmen anayasal düzene bağlı polis güçleri kahramanca mücadele etti. Tabiri caizse cepheden cepheye koştu ve görev aldığı her yerde darbecileri ya silahla etkisiz hale getirip ya da silah bırakmaya ikna edip teslim aldı. En büyük direnişi polisten geleceğini bilen darbeciler daha en başta polisi, özellikle özel hareket polislerini etkisiz hâle getirmek istediye de başaramadı.

4. Medyanın Demokrasiden Yana Tavır Alması

Türkiye medyasının özellikle belli kesimlerinin demokratlık sicili parlak olmaktan uzak. Türkiye medyası ağırlıklı olarak darbelere destek veregelmiştir. Bu sefer tersi vuku buldu. Medyanın çoğullaşmış ve iyice adem-i merkezileşmiş olması bir merkez tarafından kontrolünü zorlaştırdı. Özellikle televizyonlar ekranlarını siyasilere ve darbe karşıtı askerlere açtı. Erdoğan ve Yıldırım'ın halka yönelik sokağa çıkma çağrılarını topluma yansıttı. Bu da darbe teşebbüsünün akim kalmasına yardımcı oldu.

5. Ordu İçindeki Darbe Karşıtı Askerlerin Bireysel veya Toplu Direnişi

Ordu içinde darbeye karşı çıkan bireysel askerler veya asker grupları her ne kadar polisin yaptığı çapta çatışmaya girmediyse de daha fazla birliğin darbeye katılmasını engelledi ve darbecilerin istedikleri genişlikte bir insan kaynağını seferber etmesini önledi.

Darbe Teşebbüsünün Sonuçları

Bu darbe teşebbüsü toplumun hafızasında ve siyasî kültürümüzde derin izler bırakacaktır.

1. Türkiye artık bir demokrasi destanı olan bir ülke. Türkiye halkı demokrasiyi en az Fransız, İngiliz halkı kadar hak eden bir halk hâline geldi. Bu demokrasi destanı Şanlı Direniş olarak siyasî edebiyatımıza girecek ve nesilden nesile aktarılacaktır. Direnişin parçası olanlar haklı bir

gururun taşıyıcısı olacaktır.

2. Bu darbe teşebbüsünün püskürtülmesiyle halk ve politikacılar darbeler karşısında öğrenilmiş çaresizlikten kurtulmuştur. Kahramanca davranışlara imza atmış insanların "yine darbe olsun yine sokağa çıkar tankın önüne yatarız" demesi bunu göstermektedir. Bu püskürtme Türkiye'de siyasetin ve siyasetçinin itibarını da yükseltmiştir.

3. Darbenin püskürtülmesi de siyasetçilerin ortak bir anlayışa varması siyasetçilerin demokrat olma, demokrasiye sahip çıkma ve demokrasiyi koruma hassasiyetini ve yükümlüğünü artırmıştır. Bazılarının iddia ettiğinin terinse iktidar partisinin demokratlık karnesini iyileştirme mecburiyetini ortaya çıkmıştır. Yani iktidar otoriterleşmeye değil demokratikleşmeye doğru bir ivme kazanacaktır.

4. Batı'nın demokratlık iddiası büyük yara aldı. Darbe başarılı olsaydı hemen hemen tüm batı ülkeleri darbecileri tanıyacaktı. Batı Türkiye'yi bir türlü anlamıyor veya anlamak istemiyor. 15 Temmuz darbesi laikliği veya demokrasiyi koruma adına değil teokratik ve acımasız bir yapılanma olan Gülen çetesinin mutlak iktidarını tesisi etme adına yapıldı. Başarılı olsaydı içte tam bir tahakküm kurulacak ve Batı'ya dış politikada mutlak uyum rüşvet olarak verilecekti. Bakalım Batı bu lekeden nasıl kurtulacak.

Müstakbel darbeleri Önlemek İçin neler Yapılmalı?

15 Temmuz darbe teşebbüsün yukarda saydığım faktörlerin harika bileşimiyle püskürtülmesi darbelerin artık tamamen bittiğini ve darbeciliğin tarihe karıştığını göstermez. Esasen ordusu olan her yerde darbe ihtimali vardır. Bu yüzden darbelere karşı daima teyakkuz halinde olmak ve mümkün her tedbiri almak gerekir.

Silahlı kuvvetlerin Sistem İçindeki yeri Normalleştirilmeli

Türkiye'de ordu öteden beri bir demokraside normal olmayan bir yer işgal etti. Bu artık değişmeli. Ordu sade kendisine verilen görevlerle ilgilenebilir ve siyasiler tarafından denetlenmek ve onlara hesap vermek zorundadır.

2. Yapısal Tedbirler alınmalı

Türkiye'de ordu aşırı merkezileşmiştir. Bu ortadan kaldırılmalı. Ordu idaresi adem-i merkezileştirilmeli. Ankara askerî birliklerden arındırılmalı.

Jandarma ordudan alınarak iç işleri bakanlığına bağlanmalı.

Polis gerekirse isyancı, darbeci ordu birlikleriyle savaşabilecek zihni donanıma sahip olmalı ve buna yeterli olacak şekilde silahlandırılmalı.

Sivil toplum bir darbe kalkışması olduğunda kışlalara karşı harekete geçebilecek, kritik noktaları insan seliyle işgal edecek şekilde bilinçlenmeli ve hazırlanmalı. Askerî kışlalar bir anlamda mahalle halkalarına zimmetlenmeli. Sivasî partilerin teşkilatları bu amaçla da

anında maddi kaynaklarına zimmecimden. Siyasi partilerin teşkilatları bu amaçla da yapılandırılmalı. Nitekim 15 Temmuz darbe teşebbüsünde Ak Parti teşkilatının adeta bir darbe karşıtı makine gibi çalışması bunun yapılabileceğini ve çok faydalı olduğunu kanıtıyor.

Sonuç

15-16 Temmuz Şanlı Direnişi sadece Türkiye'nin değil tüm dünyanın demokrasi tarihine altın bir sayfa olarak geçti. Bu millet de artık şanlı bir millet sıfatına ulaştı. Yaşasın Şanlı Direniş, yaşasın Şanlı Millet.

PAYLAŞ

#Atilla Yayla

#Yazar

ÖNERİLEN VİDEO

GÜNDEM E-POSTA ABONELİĞİ

'Rus askerleri arkadaşlarımı acımasızca öldürdü'

Ukrayna'dan gelenler yaşadıklarını anlattı.

'Türk devleti ilacın parasına bakmaz'

Bakan Bilgin'den SMA ilaçlarına ilişkin çok önemli açıklama.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

